

*Dommerforeningens fagutvalg for strafferett og straffeprosess og
fagutvalget for sivilprosess*

Justisdepartementet
Lovavdelingen

01.10.2021

Deres ref:
21/5117

Høring – forlengelse av midlertidig lov om tilpasninger i prosessregelverket som følge av utbruddet av covid-19 mv.

Vi viser til departementets brev 17. september 2021 med høringsnotat. Høringsfristen er i dag.

I Dommerforeningen er saken behandlet av foreningens fagutvalg for strafferett og straffeprosess og foreningens fagutvalg for sivilprosess.

Vi er innforstått med, og selvsagt enig i, at avgjørende for om den midlertidige loven bør forlenges er risikobildet knyttet til utviklingen av pandemien høsten og vinteren 2021/2022. Vi forstår det slik at departementet vil vurdere behovet for forlengelse i et seksmånedersperspektiv.

Vi har merket oss at det ved lov 4. juni 2021 om endringer i domstolloven mv. (signatur og elektronisk forkynnelse) er vedtatt permanente regler om signatur og elektronisk forkynnelse, og at departementet tar sikte på at endringsloven settes i kraft før 1. desember 2021. Dette er viktige bestemmelser for saksavviklingen i domstolene.

Vi er også kjent med at det vurderes å fremme forslag om utvidet adgang til fjernmøter og fjernavhør. Vi antar imidlertid at det er lite trolig at slike endringer vil være på plass før 1. desember.

Etter vårt syn må man regne med at også etter 1. desember, selv om tiltaksnivået er lavt og vaksinedekningen høy, vil det oppstå forfall til rettsmøter på kort varsel som følge av isolasjon og karantene, og ikke minst fordi folk fortsatt oppfordres til å holde seg hjemme ved symptomer på luftveisinfeksjoner, for eksempel forkjølelse. Av hensyn til saksavviklingen er det derfor sterkt ønskelig at domstolene i slike tilfeller fortsatt kan gjennomføre rettsmøter ved at parter og advokater deltar via fjernmøteteknologi og at vitner kan forklare seg ved fjernavhør. For fjernmøter vil man nok i sivile saker langt på vei være hjulpet med den generelle hjemmel i tvisteloven § 13-1. En slik hjemmel mangler imidlertid i straffeprosessloven, og for straffesakene vil man derfor være avhengig av at den midlertidige loven fortsatt gjelder hvis smittesituasjonen skulle utvikle seg slik at adgang til fjernmøtedeltakelse for aktører og dommere er påkrevd for å sikre saksavviklingen.

Vilkårene i den midlertidige loven § 3 («nødvendig og ubetenkelig») må uansett tolkes og anvendes i lys av smittesituasjonen slik den til enhver tid er. Vi antar at i en situasjon der tiltaksnivået er lavt, vil nødvendighetsvilkåret sjelden være oppfylt utenfor akuttillfellene der fravær varsles kort tid før ankeforhandlingen eller fravær oppstår mens saken pågår (i lengre saker).

Med vennlig hilsen

Den norske Dommerforening

Hans-Petter Jahre
lagmann/leder av fagutvalget
for strafferett og straffeprosess

Jannecke Tobiassen
tingrettsdommer/ leder av fagutvalget
for sivilprosess